

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/27/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419204790
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4419204790.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. C., nar. XX. XX. XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: J. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., G. XXX/X, zastúpená JUDr. Zuzanou Bartovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 25 a C. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom U., t. č. U., G. XXXX/XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 13. októbra 2020 č. k. 11P/145/2019-171 v spojení s opravným uznesením zo dňa 19. mája 2021 č. k. 11P/145/2019-229 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom, v spojení s opravným uznesením, súd prvej inštancie rozhodol tak, že zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/74/2017-64 zo dňa 21. 09. 2017 v časti o výživnom na maloleté dieťa: I. C., nar. XX. XX. XXXX tak, že vyživovaciu povinnosť otca zvýšil zo sumy 70 eur mesačne na sumu 110 eur mesačne od 01. 06. 2020. Zročné výživné na maloleté dieťa: I. C., nar. XX. XX. XXXX za obdobie od 01. 06. 2020 do 30. 09. 2020 vo výške 160 eur zaviazal otca platiť v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným až do vyrovnania, pod stratou výhody splátok, od vykonateľnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 28 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine a § 232 ods. 1, 2, 3, 4 CSP. Uviedol, že matka návrhom podaným dňa 24. 09. 2019 žiadala, aby bolo zvýšené výživné na maloleté dieťa na sumu 210 eur mesačne od podania návrhu. Svoj návrh odôvodnila tým, že v čase pôvodného rozhodnutia bola maloletá I. iba osem mesačná, teda jej potreby boli iné ako sú dnes. Od pôvodného rozhodnutia ubehli tri roky a došlo k zásadnej zmene pomerov. Matka v návrhu uviedla výdavky na maloleté dieťa a náklady na bývanie. Ďalej uviedla, že poberá rodičovský príspevok a rodinné prídavky, iný príjem nemá. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/74/2017-64 zo dňa 21. 09. 2017 súd zveril maloleté dieťa I. C., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otca zaviazal prispievať na jej výživu sumou 70 eur mesačne od 01. 08. 2017. Zároveň súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade došlo k zmene pomerov hlavne na strane maloletého dieťaťa a tiež na strane rodičov. Závažná zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa je v tom, že maloleté dieťa od 01. 06. 2020 začalo navštevovať materskú školu. Od posledného rozhodovania o výživnom, ktoré bolo v roku 2017, kedy mala maloletá pár mesiacov, sa potreby na ňu zvýšili, hlavne fyzickým rastom na oblečenie, stravu, obuv, hygienické potreby a pribudli výdavky na materskú školu. Matka vyčíslila mesačné výdavky na maloleté dieťa na oblečenie v priemere 30 eur, na

stravu v priemere 100 eur, okrem toho kaše 26 eur a strava v škôlke 35 eur, probiotiká 10 eur, vitamín D 5 eur, školné 14 eur, kozmetika 20 eur. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, tieto sa zmenili. Matka v čase posledného rozhodovania o výživnom bola na materskej dovolenke. Potom bola na rodičovskej dovolenke a poberala rodičovský príspevok do februára 2020 vo výške 220,70 eura mesačne. Okrem toho poberá rodinné prídavky na jedno dieťa vo výške 24,95 eura mesačne. Ďalšiu vyživovaciu povinnosť matka nemá. Z rozhodnutí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 03. 03. 2020 a 15. 06. 2020 mal súd preukázané, že matka bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 23. 02. 2020 a vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 01. 06. 2020. Z osvedčenia o živnostenskom podnikaní mal súd preukázané, že matka má od 01. 06. 2020 živnostenské oprávnenie: činnosť podnikateľských, organizačných a ekonomických poradcov, administratívne služby, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi alebo iným prevádzkovateľom živnosti, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, služieb, výroby. Matka uviedla, že zo živnosti má príjem nulový. Matka žije v spoločnej domácnosti s priateľom v byte, ktorý patrí jej priateľovi. Prispieva na náklady na bývanie 70 eur mesačne. Príjem matky sa oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu o výživnom znížil, matke nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, tieto sa zmenili. Otec bol zamestnaný v riadnom pracovnom pomere v spoločnosti Topnad Trade s. r. o., Topoľčany, od 01. 01. 2017 do 30. 04. 2020. Jeho priemerný mesačný čistý príjem za posledných 12 mesiacov bol 557 eur. Z potvrdenia od zamestnávateľa mal súd preukázané, že otcovi zo mzdy boli strhávané exekučné zrážky na osem exekúcií v celkovej dlžnej sume 4 249,96 eura. Ďalej mal súd preukázané, že otcovi bolo v apríli 2020 vyplatené odstupné vo výške 1 420 eur. Zamestnávateľ otca oznámil súdu, že pracovný pomer otca bol ukončený na základe písomnej dohody medzi zamestnancom a zamestnávateľom o ukončení pracovného pomeru k vzájomnej spokojnosti uskutočnenej podľa § 60 Zákonníka práce. Pracovná morálka otca bola uspokojivá a svoje pracovné úlohy si plnil zodpovedne a kvalitne. Zo správy zo Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany zo dňa 18. 02. 2020 mal súd preukázané, že otcovi boli vyplácané nemocenské dávky od 21. 03. 2019 do 14. 06. 2019 v priemernej výške 367,52 eura mesačne. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zo dňa 05. 05. 2020 mal súd preukázané, že otec bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie odo dňa 01. 05. 2020. Z Rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany zo dňa 24. 06. 2020 mal súd preukázané, že otcovi bol priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 35,1325 eura od 01. 05. 2020 na obdobie šiestich mesiacov. Z potvrdenia sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že za obdobie od 01. 05. 2020 do 31. 08. 2020 bola otcovi vyplatená dávka v nezamestnanosti v priemernej výške 540,20 eura. Z nájomnej zmluvy otca a z jeho výpovede mal súd preukázané, že otec žije sám v byte, ktorý patrí jeho matke a platí nájomné v celkovej výške 170 eur mesačne. Príjem otca sa od posledného rozhodovania o výživnom znížil, otcovi nepribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Súd skúmaním odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ako aj osobných a zárobkových možností, schopností a majetkových pomerov rodičov dospel k záveru, že návrh matky, čo do základu, je dôvodný, preto súd zvýšil výživné na maloleté dieťa na sumu 110 eur mesačne od 01. 06. 2020. Odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sa neustále zvyšujú a výživné v doteraz určenej výške 70 eur mesačne nepostačuje na výživu maloletého dieťaťa a jeho odôvodnené potreby. Posledné rozhodovanie o výživnom bolo v roku 2017 a od posledného rozhodovania uplynuli tri roky. Maloleté dieťa od 01. 06. 2020 nastúpilo do materskej školy, s čím sú spojené zvýšené jeho odôvodnené potreby. Pri odôvodnených výdavkoch na maloleté dieťa súd vychádzal z výdavkov, ktoré uviedla matka maloletého dieťaťa. Za odôvodnené mesačné potreby maloletého dieťaťa súd považoval náklady na oblečenie v priemernej výške 30 eur, strava 100 eur mesačne a 35 eur strava v škôlke, probiotiká a zdravotná starostlivosť 20 eur, poplatky do škôlky a školné 15 eur a hygienické potreby 20 eur. Maloleté dieťa býva v spoločnej domácnosti s matkou a jej priateľom. Matka uviedla, že prispieva na náklady na bývanie 70 eur mesačne, čo na maloleté dieťa pripadá suma 35 eur mesačne. Celkové náklady na maloleté dieťa vychádzajú mesačne približne 255 eur. Pri rozhodovaní o výške výživného súd vychádzal z ustanovenia § 28 odsek 1 písmena a) Zákona o rodine, v zmysle ktorého je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto by pri svojom životnom smerovaní mali robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za jeho všestranný vývoj dokázali uspokojovať všetky základné životné potreby dieťaťa, t. j. nielen fyzické potreby, ale aj potreby duševné. Pri rozhodovaní o výške výživného súd prihliadol na príjem oboch rodičov a ich majetkové pomery. Súd rozhodol o zvýšení výživného i napriek tomu, že otec je v súčasnej dobe nezamestnaný a jeho príjem sú dávky v nezamestnanosti. Vyživovacia povinnosť otca voči maloletému dieťaťu je prioritná. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri určovaní výšky výživného súd na strane otca zohľadnil nielen jeho schopnosti, t. j. faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho

konania, ale aj jeho možnosti, čiže jeho potenciálne príjmy, teda to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadania, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu práce a podobne. Súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že otec ukončil pracovný pomer u posledného zamestnávateľa dohodou. Súčasné poberanie dávok v nezamestnanosti a nezamestnanosť otca súd považoval len za dočasné obdobie, pretože súd nemal preukázané žiadne zdravotné problémy, ktoré by otcovi bránili zamestnať sa, prípadne si nájsť brigádu. Otec sám uviedol, že má snahu sa zamestnať, rozposlal žiadosti a ponuky na prácu. Zúčastnil sa tiež výberového konania, ktoré mu bolo odporučené z úradu práce, ale toto sa nakoniec neuskutočnilo. Súd bol toho názoru, že otec má možnosť pracovať a zabezpečiť si vyšší príjem, z ktorého by mohol plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť. Súd poukázal aj na tú skutočnosť, že matka maloletého dieťaťa si síce založila živnosť v júni 2020, ale zo svojej živnosti nedosahuje doteraz žiadny príjem. Je vôbec otáznave, z čoho matka pokrýva výdavky na maloleté dieťa, ktoré vyčíslila na pojednávaní na sumu 323 eur mesačne. Matka nevedela uviesť, v akej výške jej pomáha priateľ a tiež rodičia. Súd mal preukázané, že otec spláca niekoľko exekúcií, v tejto súvislosti však treba uviesť, že vyživovacia povinnosť otca voči maloletému dieťaťu je prvoradá. Vzhľadom na vek otca, možnosti a schopnosti otca a samozrejme odôvodnené zvýšené potreby maloletého dieťaťa, súd výživné zvýšil. Príjem matky sa od posledného rozhodovania znížil, matka však okrem pravidelného financovania potrieb maloletého dieťaťa sa o dieťa aj osobne stará. Otec sa s maloletým dieťaťom stretáva na krátky čas a sporadicky mu niečo kúpi. Takto zvýšené výživné spolu s vyživovacou povinnosťou zo strany matky a rodinnými prídavkami na maloleté dieťa, ktoré matka poberá, bude dostatočne pokrývať odôvodnené potreby maloletého dieťaťa vo veku troch rokov. Matka si podala návrh na zvýšenie výživného dňa 24. 09. 2019 a žiadala zvýšiť výživné od podania návrhu. Súd však nevyhovel návrhu matky na zvýšenie výživného od tohto dátumu, pretože nezhliadol závažnú zmenu pomerov od tohto času. Súd preto zvýšil výživné od 01. 06. 2020, kedy nastala závažná zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktoré začalo navštevovať materskú školu, s čím sú zvýšené odôvodnené potreby a poplatky za materskú školu. Zvýšením výživného od 01. 06. 2020 vznikol otcovi nedoplatok na výživnom za obdobie od 01. 06. 2020 do 30. 09. 2020 vo výške 160 eur (4 mesiace krát 40 eur). Uvedený nedoplatok súd povolil otcovi splácať po 20 eur mesačne v súlade s ustanovením § 232 CSP, pretože príjem otca, ani jeho majetkové pomery, podľa názoru súdu, neumožňujú otcovi zročné výživné zaplatiť naraz. Súdom určená výška splátok na jednej strane zabezpečí dostatok finančných prostriedkov na pokrytie potrieb maloletého dieťaťa, a na druhej strane nezaťažuje výdavky otca neprimeraným spôsobom. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka, namietajúc, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mala za to, že konajúci súd nesprávne rozhodol, keď na základe skutkových okolností, ktoré mal za preukázané, rozhodol o zvýšení výživného zo sumy 70 eur iba na sumu 110 eur, čo je neprimerané. Zo skutkových okolností vyplýva, že došlo k zmene pomerov na strane maloletého, ako aj matky. Majetkové pomery ako matky, tak i otca boli preukázané, ako aj výdavky na maloletú. Kolízna opatrovníčka sa pred súdom na poslednom pojednávaní vyjadрила, že na základe vykonaného dokazovania a samotný predmetný návrh na zvýšenie výživného je zrejme, že potreby maloletej sa zvýšili. S prihliadnutím na príjmy oboch rodičov, navrhla zvýšiť výživné na maloletú vo výške 130 eur. Mala za to, že súd vec nesprávne právne posúdil vec, keď nesprávne vyhodnotil zistené skutkové veci a následne nesprávne vyložil právnu stránku veci s ohľadom na všetky preukázané okolnosti. Nie je zrejme, akým spôsobom súd dospel práve k sume 110 eur ako čiastky zvýšeného výživného, nakoľko to nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní. Súd na jednej strane mal za preukázané, že náklady na maloletú sú vo výške 255 eur a pritom určí výživné pre otca iba sumou 110 eur, to znamená, že zostávajúce náklady vo výške 145 eur má znášať výlučne matka a to aj napriek preukázanej skutočnosti v konaní, že matka je bez príjmu a otec príjem má a to vo výške 540,20 eura. Súčasne treba zdôrazniť, že matka sa osobne o maloletú stará, pričom otec ju vída iba sporadicky. Súd prvej inštancie rozhodol v rozpore s ustanoveniami § 62 a § 75 Zákona o rodine, keď objektívne nevyhodnotil všetky preukázané skutkové okolnosti. V napadnutom rozhodnutí absentuje akákoľvek právna úvaha, akým spôsobom súd dospel k sume 110 eur, a teda odôvodnenie,

prečo považuje túto sumu za postačujúcu. Matka platí maloletej aj životnú poisťku vo výške 26,83 eura mesačne, čo sám súd uvádza v napadnutom rozhodnutí, avšak túto čiastku neprirátal k nákladom na maloletú. Má za to, že od roku 2017 došlo nepochybne k značnému vývoju životných nákladov a zvýšenie výživného zo sumy 70 eur na sumu 110 eur, teda iba o 40 eur je neprimerané aj s ohľadom na vývoj životných nákladov. Taktiež nie je opodstatnené priznanie zročného výživného až od 01. 06. 2020, teda od začatia navštevovania materskej škôlky maloletou. Súd správne nevyhodnotil zvýšené náklady matky za obdobie troch rokov, keď len samotným plynutím času došlo k podstatnej zmene pomerov. Trvala na tom, aby došlo k priznaniu zročného výživného spätne ku dňu podania návrhu. Konajúci súd musí zo zákona prihliadať aj na tú skutočnosť, že od začiatku februára 2020 bola bez akéhokoľvek príjmu, pričom otec bol riadne zamestnaný. Pri stanovovaní obdobia, za ktoré bude priznané zročné výživné na maloletú sa mal súd zaoberať aj výškou príjmov matky a otca v čase začatia tohto konania, aby tak mohol presne odôvodniť, kto z nich a do akej miery sa podieľal na výžive maloletej, a teda, aké pomery boli v danom momente na strane otca a matky. V čase podania návrhu v tejto veci mala príjem iba 220,70 eura mesačne, pričom otec mal priemerný mesačný príjem 557 eur. Otec dostal aj odstupné vo výške 1 420 eur, čo boli dva mesačné platy, čo znamená, že jeho príjem bol reálne vo výške približne 710 eur mesačne a následne mu boli vykonané zrážky zo mzdy a zostatok mu bol vyplatený. Z napadnutého rozhodnutia je zjavné, že súd sa nedostatočne vypořiadal so zistenými skutkovými okolnosťami a vec následne nesprávne právne posúdil. Súd taktiež nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci, keď nevykonal dôkaz dopytom na zamestnávateľa otca maloletej a to, aký je príjem otca bez ohľadu na vykonanie zrážok v prospech prebiehajúcich exekúcií voči nemu, keďže výživné má prednosť pred inými výdavkami a platenie výživného je otcova prvoradá povinnosť. Taktiež nezahrnul do nákladov všetky výdavky na maloletú v takom rozsahu, ako ich mal za preukázané v zmysle samotného napadnutého rozhodnutia. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, udávajúc, že súd prvej inštancie dostatočne prehodnotil materiálne zabezpečenie u oboch rodičov, ako aj odôvodnené potreby maloletého dieťaťa. Súd pri určení výživného vychádzal z finančných možností otca, ktorý je toho času nezamestnaný. Mal za to, že súd pri určení výšky výživného vychádzal z objektívnych možností a schopností otca.

4. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril aj otec, poukazujúc na to, že dobrovoľné životné poistenie nepatrí medzi odôvodnené potreby maloletého. Tiež uviedol, že pre určenie dátumu zročného výživného nie je rozhodujúci deň podania návrhu, ale závažná zmena pomerov. Súd prvej inštancie pritom určil zvýšenie výživného od 01. 06. 2020, kedy nastala závažná zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktoré od uvedeného dátumu začalo navštevovať materskú školu, s čím podľa názoru súdu došlo aj k zvýšeniu odôvodnených nákladov na maloleté dieťa. S uvedeným odôvodnením súdu prvej inštancie sa v plnom rozsahu stotožňuje a takéto rozhodnutie považuje za dostatočné a relevantné. Nemožno súhlasiť s tvrdením matky, že súd prvej inštancie sa nezaoberal skúmaním pomerov rodičov, nakoľko súd prvej inštancie počas celého konania skúmal tak jeho, ako aj matkine pomery a pri rozhodovaní na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia jednotlivých dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej komplexnosti zvýšil výšku výživného na maloleté dieťa na sumu vo výške 110 eur. Okrem toho, pre určenie výšky výživného je rozhodujúci stav nie v čase podania návrhu, ale v čase vyhlásenia rozsudku. Od 01. 05. 2020 bol zaradený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a v čase vydania rozsudku mu bol v zmysle Rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany zo dňa 24. 06. 2020 priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti na obdobie šiestich mesiacov, t. j. do 31. 10. 2020 vo výške 540,20 eura. Z tejto sumy mu súdny exekútor automaticky vykonáva zrážky a po vykonaní zrážky mu bola vyplácaná dávka vo výške 450 eur. Z dôvodu krízovej situácie mu bolo predĺžené podporné obdobie v nezamestnanosti a nárok na dávku v nezamestnanosti mu skončí dňa 31. 12. 2020. V prípade, ak bude zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie aj po dátume 31. 12. 2020, bude mu odo dňa 01. 01. 2021 vyplácaná iba suma vo výške 214,83 eura. Jeho mesačné príjmy v súčasnosti nepokrývajú ani základné potreby na bývanie a stravu a aj napriek snahe nájsť si nové zamestnanie nemá žiadne vyhliadky do budúcnosti na vznik nového pracovného pomeru. Jeho nemožnosť zamestnať sa je ovplyvnená objektívnymi okolnosťami, a to nedostatok pracovných ponúk na trhu v príčinnej súvislosti s pretrvávajúcou situáciou pandémie Covid-19. Aj napriek jeho pomerom a mesačnému príjmu a zabezpečením jeho základných potrieb sa snaží okrem výživného kupovať maloletému dieťaťu maličkosti, ako sú hračky. Tvrdenie matky, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, keď nevykonal dôkaz dopytom na zamestnávateľa otca maloletej, považuje za účelové a klamlivé, nakoľko súd prvej inštancie vyžiadal od jeho posledného zamestnávateľa potvrdenie

o príjme v čase trvania pracovného pomeru. Vzhľadom na jeho súčasné pomery, ktoré sa odo dňa vyhlásenia rozsudku zhoršili, by bolo zvýšenie výšky výživného v rozpore s dobrými mravmi. Súd prvej inštancie sa dostatočným spôsobom vysporiadal s návrhmi a dôkazmi účastníkov, rozhodnutie súdu prvej inštancie v danej veci riadne a náležite odôvodnil, a vzhľadom na úplné zistenie skutkového stavu dospel k správne posúdeniu veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. K vyjadreniu otca k odvolaniu matky sa písomne vyjadril kolízny opatrovník tak, že navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť.

6. Matka v písomnom vyjadrení k podanému vyjadreniu otca a kolízneho opatrovníka uviedla, že trvá na podanom odvolaní v celom rozsahu, ako i na dôvodoch v ňom uvedených. Otec od podania návrhu v tejto veci až do septembra 2019, resp. až do vydania rozsudku, prispieval na maloletú iba sumou 70 eur mesačne, pričom o zvýšených výdavkoch na maloletú, škôlku, atď. vedel a žiadnym spôsobom na maloletú neprispieval a to aj napriek tomu, že do 01. 04. 2020 bol riadne zamestnaný. Otec zjavne finančné prostriedky má, keď prejavuje ochotu kupovať maloletej oblečenie, hoci tvrdí, že na výživnom prispievať nevie viac ako sumou 70 eur mesačne. Zmena pomerov na strane rodičov jednoznačne nastala a to veľká, keď ona mala príjem 214-220 eur mesačne zostala na sume 0 eur mesačne a otec dieťaťa mal v čase rozhodovania súdu príjem vo výške 710 eur a neskôr podporu vo výške 502 eur mesačne, a teda otec dieťaťa zarábala normálne celý čas, pričom matka mala iba rodinné prídavky a poskytovala dieťaťu celodennú starostlivosť. Otec dieťaťa nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť, údajne s nikým nežije v spoločnej domácnosti, a teda nemá takmer žiadne náklady. Zmena pomerov nastala nielen navštevovaním maloletej materskej škôlky, ale tiež tým, že od posledného rozsudku z roku 2017 uplynuli už 4 roky a z malého bábätko, ktoré malo 5 mesiacov, je už dievča, ktoré dovŕši 4 roky. Súd prvej inštancie sa stotožnil s tvrdením otca, že svojej matke za bývanie vraj platí, pričom tieto tvrdenia si žiadnym spôsobom neoveril. Ona si založila živnosť iba za tým účelom, aby bola schopná dcéru umiestniť do škôlky, čo jej však nezaručilo istotu nájsť si prácu.

7. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65, § 66 Civilného mimosporového poriadku, ďalej CMP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil.

8. Predmetom konania je návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú I. C., nar. XX. XX. XXXX. Podaným návrhom matka žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletú I. zo sumy 70 eur mesačne na sumu 210 eur mesačne, počnúc od podania návrhu (24. 09. 2019). V odôvodnení návrhu poukázala na to, že naposledy bola určená vyživovacia povinnosť otca na dcéru rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/74/2017-64 zo dňa 21. 09. 2017, a to sumou 70 eur mesačne, počnúc od 01. 08. 2017. Nakoľko náklady na zaopatrenie maloletého dieťaťa sa neustále zvyšujú, výška výživného už nepokrýva jeho potreby, z ktorého dôvodu podala návrh na súd.

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. K zmene dohôd a súdnych rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len na základe zmeny pomerov. Táto sa zisťuje porovnávaním okolností dôležitých pre určenie výživného tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodnutia súdu. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je však závažnejšia zmena pomerov, ktorou sa rozumie len zmena tých okolností na strane či už oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Súd pri rozhodovaní o zmene výživného musí nielen celistvo zhodnotiť zmeny v pomeroch účastníkov, ale taktiež prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov za obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom. Rovnako tak musí vychádzať zo všeobecného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby dieťaťa závisia predovšetkým od jeho

veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami ako i majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V opačnom prípade odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa teda slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv a pod.), ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, relaxačné potreby, tvorba úspor a pod.). Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Navyiac, súd prihliadne i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

12. Odvolací súd po prejednaní veci dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, keď súd prvej inštancie správne a dostatočným spôsobom zistil skutkový stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a správne rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletú Miu, a to tak vo vzťahu k výške zvýšeného výživného, ako i počiatku plnenia zvýšeného výživného. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca voči maloletej I. došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa sa týkala zvýšenia jeho výdavkov v súvislosti s jeho zvýšeným vekom a nástupom dieťaťa do predškolského zariadenia. Rovnako správne vyhodnotil zmenu pomerov na strane otca maloletej, ktorému sa od poslednej úpravy jeho vyživovacej povinnosti príjem znížil. Z obsahu spisu, ako i pripojeného spisu, je zrejma skutočnosť, že v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otca na maloletú dcéru otec u zamestnávateľa TOPNAD TRADE s. r. o., Topoľčany dosiahol v období od 09/2016-12/2016 hrubý príjem súhrnne vo výške 3 328,09 eura, bola mu vyplatená náhrada PN vo výške 139,88 eura, bola odvedená daň v súhrnnej výške 306,72 eura a odvody do fondov vo výške 445,89 eura. Potom čistá mzda otca za toto obdobie predstavovala sumu (vrátane náhrady PN) súhrnne 2 715,36 eura, teda priemerne mesačne sumu 678,84 eura. Otcovi i v tom čase boli realizované zrážky zo mzdy titulom exekúcie mesačne priemerne vo výške 381,70 eura. V čase podania návrhu matkou, otec, pracujúc u totožného zamestnávateľa, dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 557 eur (i z tohto príjmu boli realizované zrážky exekúcie). V čase rozhodovania súdu prvej inštancie o podanom návrhu matky otec poberal dávku v nezamestnanosti vo výške 540,20 eura mesačne. Teda, vychádzajúc z porovnania pomerov na strane otca v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti k maloletej I. v porovnaní s jeho pomermi v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, nie je možné ustáliť žiadny iný záver, len ten, že príjem otca sa znížil. Na konštatovanie uvedeného rozhodne nemá vplyv skutočnosť, že otcovi boli z príjmu realizované zrážky exekúcie, a tieto z hľadiska ustálenia sumy priemerného čistého príjmu otca neboli v jeho výške zohľadnené, ako i treba uviesť, že otcom nadobudnuté dlhy a splácané formou prebiehajúcich exekúcií v žiadnom prípade nemôžu ovplyvniť jeho zákonnú vyživovaciu povinnosť k maloletemu dieťaťu, čo sa ani v tomto prípade nestalo. Ani skutočnosť, že otcovi bolo v súvislosti so skončením pracovného pomeru vyplatené odstupné vo výške 1 420 eur, v porovnaní s ním dosahovaným príjmom v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom, zásadným spôsobom neovplyvnila jeho schopnosti a možnosti vyživovať dieťa, keď takto vyplatené odstupné jednak predstavuje kompenzáciu v súvislosti so stratou zamestnania otca bez zavinenia zamestnanca, čo je i tento prípad, v dôsledku ktorej straty otec následne začal poberať len dávny v nezamestnanosti na obmedzené časové obdobie. Je tak potrebné konštatovať, že napriek skutočnosti, že prirodzene u maloletej došlo k zvýšeniu jej životných nákladov, možností a schopností otca, v porovnaní s ním dosahovaným príjmom v dobe rozhodnej z hľadiska posúdenia zmeny pomerov na jeho strane, odôvodňovali i podľa názoru odvolacieho súdu len taký záver, že v jeho možnostiach a schopnostiach nie je prispievať na výživu maloletej I. výživným vyšším ako 110 eur mesačne.

14. V kontexte konštatovanej zmeny pomerov na strane maloletého dieťaťa sa odvolací súd opätovne zhoduje so súdom prvej inštancie, že kvalifikovaná zmena pomerov, odôvodňujúca počiatok plnenia zvýšeného výživného nastala nástupom dieťaťa do materskej školy, a nie automaticky podaním návrhu,

tak ako matka požadovala. I keď vo všeobecnosti je možné v prípade uplynutia primeranej doby konštatovať, že k zmene pomerov v zásade dochádza už len nárastom životných nákladov ako takých a zvýšeným vekom dieťaťa, odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že u maloletej I. v čase podania návrhu matkou nie je možné konštatovať takú výraznú zmenu pomerov na jej strane, v porovnaní s jej odôvodnenými potrebami v čase rozhodovania súdu v konaní pod sp. zn. 10P/74/2017, ktorá by automaticky odôvodňovala zvýšenie vyživovacej povinnosti otca od podania návrhu matkou. Na porovnanie odvolací súd udáva, že z matkou prezentovaných a vyčíslených výdavkov za obdobie od 07/2017-09/2017 v konaní pod sp. zn. 10P/74/2017 (155,47 eura, 414,60 eura, 201,54 eura) boli tieto priemerne mesačne vyčíslené vo výške 257,20 eura, teda vo výške porovnateľnej ako boli súdom zohľadnené v tomto konaní vo výške 255 eur. I v tomto ohľade sa odvolací súd potom stotožňuje so súdom prvej inštancie v tom, že kvalifikovaná zmena pomerov na strane maloletého dieťaťa, t. j. taká, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného na dieťa, nastala nástupom dieťaťa do predškolského zariadenia. Odvolací súd tak má za to, že súd prvej inštancie správne posúdil všetky významné okolnosti, určujúce rozhodovanie súdu o zmene výživného, keď za primerané možnosti a schopnosti otca, ako i odôvodneným potrebám dieťaťa považoval zvýšené výživné vo výške 110 eur mesačne. K argumentácii matky v podanom odvolaní, že jej príjem je od 01. 06 2020 nulový, možno uviesť len to, že rozhodnutie matky živnostensky podnikat' bez reálneho výkonu živnosti nemožno hodnotiť ako jej objektívnu nemožnosť dosahovať príjem, ktorá by mala vplyv na jej možnosti a schopnosti vyživovať dieťa. I keď je pravdou, že matka sa o dieťa osobne stará, skutočnosť, že dieťa navštevuje predškolské zariadenie, mieru toho, ako matka vyživovaciu povinnosť nahrádza osobnou starostlivosťou o dieťa znižuje, a tak niet žiadneho opodstatneného dôvodu konštatovať, že osobná starostlivosť matky o dieťa nahrádza plne jej vyživovaciu povinnosť a je dôvodné konštatovať, že i matka sa má podieľať na úhrade odôvodnených potrieb dieťaťa v porovnateľnom rozsahu s otcom dieťaťa. Potom možno uzavrieť, že pokiaľ by obaja rodičia prispeli na výživu maloletej I. výživným vo výške 110 eur mesačne, spolu s prídavkami na dieťa budú nevyhnutné potreby dieťaťa zabezpečené.

15. S ohľadom na vyššie uvedené, odvolací súd je tohto názoru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zohľadňuje všetky zásady určujúce rozhodovanie súdu o výživnom, a tak je vecne správne, preto ho v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).